

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา
ที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4

EFFECTS OF ORGANIZING LEARNING BY USING CONSTRUCTIVE CONTROVERSY
APPROACH AND CASE STUDIES ON TEAMWORK SKILLS OF FOURTH GRADE STUDENTS

นางสาวเบญจรัตน์ ไจบาน *

Benjarat Jaiban

อาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรธนกร **

Chattrawan Lanchwathanakorn, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา และ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา แผนแบบปกติ แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม และแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา มีทักษะการทำงานกลุ่มหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงทั้ง 5 ทักษะ โดยทักษะที่พัฒนามากที่สุด คือ ทักษะการวางแผน รองลงมา คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

*นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

*Graduate Student of Elementary Education Division, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University
E-mail Address: benjarat_jb@hotmail.co.th

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**Lecturer of Elementary Education Division, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University
E-mail Address: mchattrawan@yahoo.com

Abstract

The objectives of the study were 1) to compare teamwork skills of the students before and after implementing the constructive controversy along with the case studies and 2) to study the students' behaviors of those who participated in constructive controversy along with the case study learning activities. The participants of this study were 30 students of Prathom 4/1 who were studying at Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Elementary) during 2019 academic year. The research instruments included constructive controversy and case studies lesson plans, general lesson plans, teamwork skills assessment form, and teamwork skills behavior recording form. The data were analyzed by using mean score, standard deviation and t-test.

The results showed that 1) the students' teamwork skills had increased after participating in the constructive controversy along with the case study learning activities at a significant level of .05 and 2) the students' behaviors in 5 skills also improved. The most improved skill was planning. Following by communication, interaction, problem-solving and conflict resolution skills.

คำสำคัญ: กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ / กรณีศึกษา / ทักษะการทำงานกลุ่ม / นักเรียนประถมศึกษา

KEYWORDS: CONSTRUCTIVE CONTROVERSY / CASE STUDIES / TEAMWORK SKILLS / ELEMENTARY STUDENTS

บทนำ

ในยุคดิจิทัล วิทยาการและเทคโนโลยีเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คนในสังคมจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนการเรียนรู้จากวิธีการเรียนรู้แบบบรรยายไปสู่การนำเทคโนโลยีและสารสนเทศต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเตรียมคนให้มีศักยภาพพร้อมเผชิญกับสภาพแวดล้อมและปัญหาที่หลากหลายจึงเป็นเรื่องสำคัญ การก้าวเข้าสู่สังคมดิจิทัลมาพร้อมกับความท้าทายสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) การพึ่งพากันในระดับโลกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว 2) จำนวนประเทศประชาธิปไตยทั่วโลกเพิ่มมากขึ้น 3) ความต้องการผู้ประกอบการที่มีความคิดสร้างสรรค์ และ 4) ความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงานร่วมกัน (Johnson & Johnson, 1989) สอดคล้องกับทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาความเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นหลักสำคัญของการพัฒนาและส่งเสริมทักษะพื้นฐานเหล่านี้ให้แก่คนในสังคม โดยเน้นรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning community) เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้แบบรวมพลัง (Co-operative and Collaborative Learning) การทำงานกลุ่มเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือและรวมพลังในการสร้างความรู้ ชื่นงาน หรือแก้ปัญหา การร่วมมือเป็นทักษะสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องมีโดยผู้สอนสามารถใช้การทำงานกลุ่มเพื่อฝึกให้ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของตนเองและสมาชิกคนอื่นๆ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รู้จักการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น ยอมรับซึ่งกันและกัน ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นได้ ทำให้การเรียนรู้เต็มไปด้วยความสนุกสนาน มีชีวิตชีวา ส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างลึกซึ้งและจดจำได้นาน (Young, 1972 อ้างถึงใน ปิยะนันท์ บุญโพธิ์, 2554) จากข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) มีผลการสำรวจทักษะของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 พบว่า เด็กไทยมีทักษะการเรียนรู้ที่ดีแต่ยังขาดทักษะชีวิต ดังนั้น การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มจึงมีความจำเป็นมากสำหรับผู้เรียนในยุคดิจิทัล การเรียนการสอนจึงควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะการทำงานกลุ่ม เป็นพฤติกรรมในการทำงานร่วมกันของผู้เรียนซึ่งมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน โดยปฏิบัติ

ตามบทบาทหน้าที่ของตนเองในการทำงานเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ (นิพิฐพร โกมลภิตติศักดิ์, 2553) ทักษะสำคัญในการทำงานกลุ่ม ประกอบด้วยทักษะย่อยที่สำคัญ ได้แก่ 1) ทักษะการวางแผน 2) ทักษะการสื่อสาร 3) ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ 4) ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และ 5) ทักษะการแก้ปัญหา (ทิตินา แคมมณี, น้อมศรี เคท, วรสุตา บุญยไวยโรจน์, 2528; นิพิฐพร โกมลภิตติศักดิ์, 2553; สุนันทา เลหาพันธ์, 2549; สุวพิชญ์ เกษมสุข, 2560; Cannon-Bower, Tannenbaum, Salas & Volpe, 1995; Hastie, Fahy, Parratt, & Grace, 2016; Hybels & Weaver, 1979; Johnson, 1982) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระดับประถมศึกษาในปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานร่วมกันของเด็กประถมศึกษาเกิดจากความไม่เข้าใจในการสื่อสาร ขาดการวางแผนก่อนการทำงานส่งผลให้ผลงานออกมาไม่เป็นที่พึงพอใจของสมาชิกในกลุ่ม ไม่มีการแบ่งงานอย่างเป็นระบบ สมาชิกบางคนในกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือ เกี่ยงงาน กระจายงานไม่ทั่วถึง และเกิดการแข่งขันระหว่างกลุ่มทำให้เกิดการทะเลาะกัน จากปัญหาที่กล่าวมาชี้ให้เห็นว่า การทำงานร่วมกันให้ประสบความสำเร็จนั้นสมาชิกในกลุ่มจำเป็นต้องมีทักษะในการทำงานกลุ่มเพื่อลดปัญหาและอุปสรรคในการทำงานร่วมกัน

อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นมาพร้อมกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการพึ่งพาในเชิงบวก นั่นคือ การทำงานกลุ่มร่วมกันย่อมเกิดความขัดแย้งจากการที่สมาชิกในกลุ่มมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน มาจากพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ที่ต่างกัน ดังนั้น การฝึกฝนและส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ปลายทางร่วมกันจะช่วยให้ผู้เรียนยอมรับในความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน เข้าใจในมุมมองของผู้อื่น ช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ ทฤษฎีการพิพาทเชิงสร้างสรรค์ (Constructive Controversy Theory) เป็นทฤษฎีเชิงจิตวิทยา ซึ่งเป็นการนำความคิดส่วนบุคคล ข้อมูลความรู้ที่มีอยู่ แนวคิด ทฤษฎี และความคิดเห็นมาสรุปเพื่อแก้ปัญหา ร่วมกัน เป็นแนวคิดทฤษฎีในการส่งเสริมความสำเร็จซึ่งกันและกัน คือ ความขัดแย้งและการพิพาทเชิงสร้างสรรค์ในหมู่สมาชิกเพื่อตัดสินใจตกลงในเรื่องบางเรื่อง การพิพาทเกิดขึ้นเมื่อความคิดเห็น ข้อมูล ทฤษฎี หรือข้อสรุปของสมาชิกคนหนึ่งไม่ตรงกับของสมาชิกอีกคนหนึ่ง และทั้งสองฝ่ายพยายามหาข้อสรุปร่วมกัน (นิพิฐพร โกมลภิตติศักดิ์, 2553) การนำทฤษฎีการพิพาทเชิงสร้างสรรค์ (Constructive Controversy Theory) มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีกระบวนการดังนี้ 1) จัดกลุ่มผู้เรียนโดยละความสามารถ 2) ให้กรณีศึกษาหรือปัญหา 3) การค้นหาข้อมูลเพื่อหาเหตุผลสนับสนุนในการตัดสินใจ 4) การอภิปรายในบทบาท ฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน 5) การสลับบทบาทในการอภิปรายอีกครั้งหนึ่ง 6) การร่วมกันสรุปเป็นคำตอบ และ 7) การจัดทำกรอบความคิด เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 7 ขั้นตอนจะทำให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจซึ่งกันและกัน สามารถช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และประสบความสำเร็จในการทำงานกลุ่ม (เนตรดาว ใจจันทร์, 2558; วิศรุต อินทร์เลี้ยง, 2558) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์นั้นต้องอาศัยเนื้อหาที่เป็นสื่อในการสอน โดยเนื้อหานั้นๆ ต้องสามารถนำมาแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย เหมาะสำหรับการอภิปรายร่วมกัน เช่น ข่าวสาร ละคร นิทาน หรือวรรณคดี เพราะมีเนื้อหาที่ง่ายต่อการเข้าใจ และสามารถนำมาอภิปรายร่วมกันได้ การสอนโดยใช้กรณีศึกษา ถือว่าเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรื่องราวของเหตุการณ์จริงหรือเรื่องที่เป็นสมมติขึ้นจากความเป็นจริง และตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาของคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ (ทิตินา แคมมณี, 2552) การนำวิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ ผ่านเรื่องราวที่เคยเกิดขึ้นจริง ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เกิดขึ้นกับตนเองแต่ก็เป็นเหตุการณ์ที่

เกิดขึ้นจริงในสังคม ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเกิดความตระหนักเห็นคุณค่าความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ทักษะการทำงานกลุ่มมีความสำคัญมากเพราะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกัน การเผชิญปัญหาและสถานการณ์ที่ท้าทายร่วมกัน ทำให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นและความสามารถ ฝึกให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาการปลูกฝังและพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มให้เกิดขึ้นจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถดำรงอยู่ได้ในสังคมดิจิทัล สังคมที่ผู้คนต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ทักษะการทำงานกลุ่มจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่เด็กในระดับประถมศึกษาทุกคนจำเป็นต้องมี ผู้วิจัยจึงตัดสินใจเลือกพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยวิเคราะห์ว่าถ้าหากผู้เรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณลักษณะนี้จะทำให้สามารถเติบโตเป็นพลเมืองโลกที่ดำรงอยู่ในสังคมดิจิทัลได้ โดยผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษามาพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม เพราะวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนทั้งความรู้และทัศนคติ เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และการสอนโดยใช้กรณีศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการอภิปรายร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม สามารถนำข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในการดำรงชีวิต อีกทั้งการใช้กรณีศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลายเหมาะสำหรับการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มผ่านการเรียนรู้ร่วมกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre – Experiment Research) ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบ One Group Pretest – Posttest Design โดยดำเนินการทดลองกับตัวอย่างจำนวนหนึ่งกลุ่มและทำการทดสอบก่อนและหลัง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอน ดังนี้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

1.2 ตัวแปรตาม คือ ทักษะการทำงานกลุ่ม

2. ประชากรและตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 8 ห้องเรียน 240 คน

2.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) ซึ่งทางโรงเรียนจัดนักเรียนแต่ละห้องในลักษณะความสามารถทั้งด้านวิชาการและด้านพฤติกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย

1. **เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง** ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา จำนวน 16 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 4 แผน โดยได้มีการวางแผนตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์และการใช้กรณีศึกษา จากนั้นดำเนินการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์และการใช้กรณีศึกษา เพื่อค้นหาวิธีในการนำทั้งสองวิธีไปปรับใช้ในการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยสรุปร่วมกันว่า ให้ดำเนินการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา โดยกำหนดโครงสร้างของแผนด้วยการเลือกกรณีศึกษาที่มีสาระสำคัญสอดคล้องกับข้อคิดบทที่ 1-4 ในหนังสือวรรณคดีลำนํ้า จำนวน 6 แผน และกรณีศึกษาที่สอดคล้องกับทักษะการทำงานกลุ่มทั้ง 5 ทักษะ จำนวน 10 แผน โดยขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา มีดังนี้ 1) จัดกลุ่มผู้เรียนโดยความสามารถ 2) การนำเสนอกรณีศึกษา 3) การสืบค้นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์กรณีศึกษา 4) การอภิปรายในบทบาทฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน 5) การสลับบทบาทในการอภิปรายอีกครั้งหนึ่ง 6) การร่วมกันสรุปเป็นคำตอบ และ 7) การจัดทำกรอบความคิดสรุปผลการเรียนรู้

1.2 ดำเนินการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา จำนวน 16 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 4 แผน ซึ่งแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติทั้ง 4 แผนนั้นจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเว้นช่วงของการทำกิจกรรมกลุ่มในรูปแบบเดิมที่ต่อเนื่องกัน

1.3 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินที่มีมาตรประมาณค่า (rating scale) ตามพฤติกรรมของนักเรียนโดยผู้ประเมิน คือ ตัวนักเรียน เพื่อน และครูผู้วิจัย

2.2 แบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบบันทึกพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติในแต่ละครั้ง โดยมีมาตรประมาณค่า (rating scale) ตามพฤติกรรมของนักเรียน ผู้บันทึก คือ ครูผู้วิจัย และครูผู้ร่วมสังเกต ดำเนินการบันทึกข้อมูล 4 ช่วง คือ ช่วงก่อนการทดลอง ช่วงต้น ช่วงกลาง และช่วงปลายของการทดลอง โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการทำงานกลุ่ม จากนั้นดำเนินการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การออกแบบรูปแบบของข้อคำถามที่ควรใช้ในแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มและแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2) ดำเนินการจัดทำแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มโดยผู้อื่น (เพื่อนและครู) จำนวน 20 ข้อ แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มโดยตนเอง จำนวน 20 ข้อ และแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม จำนวน 10 ข้อ

3) นำแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มและแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องทั้งค่าความตรง (Validity) และค่าความเที่ยง (Reliability)

4) ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มและแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มให้เรียบร้อยก่อนนำไปใช้กับตัวอย่าง

การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดประชากรที่จะศึกษาและดำเนินการเลือกตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

2. ผู้วิจัยให้ตัวอย่าง จำนวน 30 คน ทำแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม (Pretest) ครูผู้วิจัยและครูผู้ร่วมสังเกตทำแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มเพื่อบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคลก่อนเริ่มการทดลอง โดยจัดกิจกรรมกลุ่มแบบปกติตอนต้นคาบเพื่อให้ได้ข้อมูลในการทำแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม (Pretest) และแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

3. ผู้วิจัยจัดกลุ่มนักเรียนโดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยจัดกลุ่มละทั้งความสามารถ พฤติกรรม และเพศ จากนั้นดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา จำนวน 16 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 4 แผน โดยใช้สัปดาห์ละ 2 แผน ใช้เวลา 10 สัปดาห์ ระหว่างการดำเนินการทดลอง ครูผู้วิจัยและครูผู้ร่วมสังเกต ทำแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ดำเนินการบันทึกข้อมูล 3 ช่วง คือ ช่วงต้น (สัปดาห์ที่ 2) ช่วงกลาง (สัปดาห์ที่ 6) และช่วงปลาย (สัปดาห์ที่ 10)

4. เมื่อเสร็จสิ้นการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาแล้ว มีการประเมินหลังการใช้ (Posttest) ด้วยแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มชุดเดียวกับการประเมินก่อนการทดลอง (Pretest) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการทำงานกลุ่มก่อนและหลังการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

5. ผู้วิจัยตรวจสอบผลการประเมินทักษะการทำงานกลุ่มโดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. บันทึกข้อมูลก่อนและหลังการทดลองการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอข้อมูลผ่านตารางเพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังพร้อมทั้งสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคลจากการแบบบันทึกพฤติกรรมตั้งแต่ครั้งที่ 1-4

2. ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังโดยใช้สถิติการทดสอบค่าเฉลี่ยกรณีกกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t – test Dependent Samples)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่างในการวิจัย

ตาราง 1

ค่าสถิติบรรยายของคะแนนทักษะการทำงานกลุ่ม

ผู้ประเมิน	การทดลอง	Min	Max	$\bar{X}$	SD
ตนเอง (80 คะแนน)	ก่อนการทดลอง	20	72	59.03	10.447
	หลังการทดลอง	47	77	66.60	7.040
เพื่อน (500 คะแนน)	ก่อนการทดลอง	308	386	337.27	19.929
	หลังการทดลอง	387	473	420.03	20.104
ครู (100 คะแนน)	ก่อนการทดลอง	60	92	75.13	8.653
	หลังการทดลอง	68	99	92.07	8.250

จากข้อมูลในตารางที่ 1 พบว่า 1) เมื่อพิจารณาคะแนนจากการประเมินตนเองก่อนการทดลองและหลังการทดลองจากคะแนนเต็ม 80 คะแนน พบว่า ตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของทักษะการทำงานกลุ่มหลังการทดลอง ($M = 66.60$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($M = 59.03$)

2) เมื่อพิจารณาคะแนนจากการประเมินโดยเพื่อนก่อนการทดลองและหลังการทดลองจากคะแนนเต็ม 500 คะแนน พบว่า ตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง ($M = 420.03$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($M = 337.27$)

3) เมื่อพิจารณาคะแนนจากการประเมินโดยครูก่อนการทดลองและหลังการทดลองจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน พบว่า ตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง ($M = 92.07$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($M = 75.13$)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา มีทักษะการทำงานกลุ่มหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตาราง 2 - 4

ตาราง 2

ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มก่อนและหลังการทดลองจากการประเมินโดยตนเอง (คะแนนเต็ม 80 คะแนน)

การทดลอง	N	M	SD	t	p
ก่อนการทดลอง	30	59.03	10.447	-5.866	.000*
หลังการทดลอง	30	66.60	7.040		

หมายเหตุ: * $p < .05$

ตาราง 3

ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มก่อนและหลังการทดลองจากการประเมินโดยเพื่อน (คะแนนเต็ม 500 คะแนน)

การทดลอง	N	M	SD	t	p
ก่อนการทดลอง	30	337.27	19.929	-34.328	.000*
หลังการทดลอง	30	420.03	20.104		

หมายเหตุ: * $p < .05$

ตาราง 4

ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มก่อนและหลังการทดลองจากการประเมินโดยครู (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

การทดลอง	N	M	SD	t	p
ก่อนการทดลอง	30	75.13	8.653	-15.400	.000*
หลังการทดลอง	30	92.07	8.250		

หมายเหตุ: *p < .05

2) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้ง 5 ทักษะ โดยผู้วิจัยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ทำการเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 – 4 ผู้บันทึก คือ ครูผู้วิจัยและครูผู้ร่วมสังเกตพบว่า ทักษะที่พัฒนามากที่สุด คือ ทักษะการวางแผน รองลงมา คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการแก้ปัญหาคำขัดแย้ง รายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มทั้ง 5 ทักษะของนักเรียน

ทักษะการทำงานกลุ่ม	จำนวนนักเรียน (คน)	ร้อยละ
1. ทักษะการวางแผน	10	33.33
2. ทักษะการสื่อสาร	7	23.33
3. ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	6	20
4. ทักษะการแก้ปัญหาคำขัดแย้ง	3	10
5. ทักษะการแก้ปัญหา	4	13.33

อภิปรายผล

1. นักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่มสูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

การนำกลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมและคุณลักษณะสำคัญเกี่ยวกับทักษะการทำงานกลุ่ม เนื่องจากกระบวนการทั้ง 7 ขั้นตอนช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการอภิปรายเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยการสลับบทบาทในการอภิปรายปรับเปลี่ยนทัศนคติและหาข้อสรุปเป็นคำตอบที่ทุกคนยอมรับร่วมกัน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจมุมมองของผู้อื่นมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับวิศรุต อินทร์เลี้ยง (2558) ที่สรุปว่า การพิพาทเชิงสร้างสรรค์ เป็นการสร้างประเด็นให้นักเรียนสามารถอภิปรายและโต้แย้ง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดหาทางเลือกและการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ พัฒนานักเรียนให้รู้จักเปิดรับความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ การนำกรณีศึกษามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับกลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ช่วยให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลายเหมาะสำหรับการอภิปรายร่วมกัน อีกทั้งการใช้กรณีศึกษาช่วยดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดีเพราะเป็นเรื่องราวของเหตุการณ์จริง ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการศึกษาประสบการณ์ของผู้อื่น ที่สำคัญนักเรียนเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม นอกจากนี้การใช้กรณีศึกษายังช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดให้กับนักเรียนเพราะการใช้กรณีศึกษานักเรียนต้องร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน พัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มจากการ

ทำงานร่วมกัน ฝึกให้นักเรียนยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างและเกิดมุมมองใหม่ๆ ในการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับดริณภ เพียรจัด (2551) ที่สรุปว่า กรณีศึกษา คือ การเรียนรู้ที่นำเสนอเรื่องราว สื่อ สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น เรียนรู้ได้ดี มีทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้เพื่อประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

กล่าวได้ว่า การใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาช่วยส่งเสริมทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนได้ จากผลการวิเคราะห์และการเปรียบเทียบข้อมูลก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา พบว่า นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มทั้ง 5 ทักษะ เนื่องมาจากการใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกัน มีการละความสามารถของนักเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการอภิปรายร่วมกัน เป็นการฝึกให้นักเรียนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การสลับบทบาทในการอภิปรายช่วยให้นักเรียนเข้าใจมุมมองที่แตกต่าง ฝึกการตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่น และร่วมมือกันในการจัดทำชิ้นงานให้แล้วเสร็จในระยะเวลาที่กำหนด อีกทั้งการนำกรณีศึกษามาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา นอกจากนี้การใช้กรณีศึกษายังเป็นการเชื่อมโยงสถานการณ์และประสบการณ์ของนักเรียนเข้าด้วยกัน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่ดีสอดคล้องกับ Davis and Wilcock (2003, อ้างถึงใน วรุตน์ อินทฤทธิ์, 2558) ที่กล่าวว่า การใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอนสามารถพัฒนาทักษะต่างๆ ของนักเรียนได้ เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การเรียนรู้ส่วนบุคคล ทักษะการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การจัดการกับเวลา และทักษะการนำเสนอ เป็นต้น

2. นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มดีขึ้นหลังจากเข้าร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

จากการศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาโดยพิจารณาพฤติกรรมที่เกี่ยวกับทักษะการทำงานกลุ่มทั้ง 5 ทักษะ พบว่า นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มทั้ง 5 ทักษะ โดยเฉพาะทักษะการวางแผน เนื่องมาจากการในการทำกิจกรรมโดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษานั้น นักเรียนต้องมีการวางแผนร่วมกันเพื่อแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการอภิปราย รวมถึงการจัดทำใบงานเพื่อให้แล้วเสร็จในระยะเวลาที่ครูกำหนดทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการวางแผนอย่างต่อเนื่อง และผู้วิจัยสังเกตได้ว่านักเรียนกลุ่มใดที่มีการวางแผนในการทำงานเป็นอย่างดีจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการทำงานทั้งในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการจัดทำใบงาน ซึ่งสอดคล้องกับนิพัฑร โกลลิตศักดิ์ (2553) ที่กล่าวว่า การวางแผนริเริ่มความคิดให้แก่กลุ่มเป็นการเสนอหรือช่วยวางระเบียบในการทำงาน ทำความเข้าใจในจุดประสงค์ของงานและระบุงานที่ต้องทำ ทำให้งานประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดของ Pamela (2000) ที่กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์นั้นมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนักเรียนจะต้องรวบรวมข้อมูลและเตรียมความพร้อมของข้อมูลในการสนับสนุนความคิดของตนเองและโน้มน้าวฝ่ายตรงข้ามให้เห็นด้วยกับความคิดของฝ่ายตนเอง ส่วนทักษะที่พัฒนาน้อยที่สุด คือ ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เนื่องมาจากนักเรียนบางคนไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้จึงทำให้เกิดการทะเลาะกันภายในกลุ่มเพราะความคิดเห็นไม่ตรงกันและไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่าง สอดคล้องกับแนวคิดของ Wittenbaum, et al. (2010, อ้างถึงใน เนตรดาว ใจจันทร์, 2558) ที่กล่าวว่า การแสดงออกของทีมนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายองค์ประกอบ เป็นการแสดงออกถึงความร่วมมือของสมาชิกในกลุ่ม การทำงานเป็นทีมมี

อิทธิพลมากต่อการขับเคลื่อนการทำงานให้สำเร็จขององค์กร โดยเฉพาะคุณลักษณะเฉพาะตัวของสมาชิกในทีม ซึ่งจะช่วยทำนายผลที่เกิดขึ้นในอนาคตของทีมได้ ผู้วิจัยแก้ปัญหานี้โดยการให้สมาชิกในกลุ่มนั้นแสดงความคิดเห็นที่มีเหตุผลทีละคนจนสุดท้ายสามารถยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นได้ จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาสามารถช่วยส่งเสริมทักษะการทำงานกลุ่มของผู้เรียนประถมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำกลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ไปปรับใช้ควรมีการกำหนดเวลาในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้นักเรียนใช้เวลาในการอภิปรายมากเกินไป
2. การเลือกใช้กรณีศึกษา ควรเลือกใช้กรณีศึกษาที่เหมาะสมกับนักเรียนเพื่อให้ง่ายต่อการเชื่อมโยงเนื้อหาของกรณีศึกษาเข้ากับประสบการณ์ของนักเรียน และครูควรศึกษาเกี่ยวกับกรณีศึกษาที่เลือกมาใช้ให้ละเอียดก่อนที่จะนำมาเสนอแก่นักเรียน
3. การเลือกใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ให้พิจารณาตามความเหมาะสม หากเห็นว่านักเรียนให้ความสนใจหรือความกระตือรือร้นในกิจกรรมที่จัดขึ้นน้อยลง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ครูควรนำกลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาไปทดลองต่อยอดกับเนื้อหาวิชาอื่นๆ หรือในระดับที่สูงขึ้น โดยเลือกใช้กรณีศึกษาที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน รวมถึงความพร้อมของอุปกรณ์และสถานที่เพื่อให้ได้ผลการทดลองที่แตกต่างกันออกไป
2. ครูควรนำกลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ร่วมกับสื่อการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อความหลากหลาย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ดร.ณภาพ เพียรจัด. (2551). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร).
- ทิตนา แคมมณี, น้อมศรี เคท, วรสุดา บุญไวยโรจน์. (2528). *การพัฒนารูปแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพัทธ์พร โกลลิตศักดิ์. (2553). *การวิเคราะห์ผลของกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานกลุ่ม และการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: การทดลองแบบบอยูกรมเวลา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร).

- เนตรดาว ใจจันทร์. (2558). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการพิพาทเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างเสริมความเป็นพลเมืองในประชาคมอาเซียน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ปิยะนันท์ บุญโพธิ์. (2554). การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยใช้การสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ด้วยเทคนิค จิกซอร์ร่วมกับผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ระดับประถม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- วรุตน์ อินทฤทธิ์. (2558). ผลของการเรียนการสอนสังคมศึกษาโดยใช้วิธีการศึกษาที่มีต่อมนทัศน์ ประชาธิปไตยและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- วิศรุติ อินทร์เลี้ยง. (2558). การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ พิพาทเชิงสร้างสรรค์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สุนันทา เลาหนันท์. (2549). การสร้างทีมงาน. กรุงเทพมหานคร: แอนด์เมสติเกอร์แอนด์ดีไซน์.
- สุพิชญ์ เกษมสุข. (2560). การเปรียบเทียบพัฒนาการทักษะการทำงานกลุ่มและคุณภาพผลงานของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับข้อมูลย้อนกลับจากการประเมินหลายแหล่งที่แตกต่างกัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

ภาษาอังกฤษ

- Cannon-Bower, J. A., Tannenbaum, S. I., Salas, E., & Volpe, C. E. (1995). *Defining competencies and establishing team training requirement*. In R. A. Guzzo & E. Salas (Eds.), *Team Effectiveness and Decision Making in Organizations*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Hastie, C. R., Fahy, K. M., Parratt, J. A., & Grace, S. (2016). Midwifery students experience of teamwork projects involving mark-related peer feedback. *Women Birth*, 29(3), 252-259.
- Hybels, S., & Weaver, R. L. (1979). *Speech Communication*. New York: D. Van Nostrand Company.
- Johnson, D. W., & Johnson, F. P. (1982). *Joining together: Group Theory and Group Skills*. New Jersey: Prentice Hall.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1989). *Cooperation and competition: Theory and research*. Edina. MN: Interaction Book Company.